

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola

Puolivuosikatsaus 2009

Tilintarkastamon

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SJOITUSPALVELUTOIMINTA

Tapiola-ryhmässä vahinkovakuutustoimintaa harjoittaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola (Vahinko - Tapiola), jonka toimialaan kuuluvat kaikki vapaaehtoiset ja lakisääteiset vahinkovakuutukset. Vahinko-Tapiolan konserniin sisältyy mm. pankki- ja sijoituspalveluja tarjoava Tapiola Pankki Oy, konserni; lakkautettujen jälleenvakuutussopimusten hoitoyhtiö Alma Vakuutus Oy ja atk-palveluja tuottava Tieto-Tapiola Oy.

- Vahinko-Tapiolan konsernin vahinkovakuutustoiminnan liikevoitto oli 3,1 miljoonaa euroa (- 57,9 milj. e).
- Vakuutusmaksutulo nousi 5,7 prosenttia ollen 463,9 miljoonaa euroa (438,8 milj. e).
- Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 109,2 prosenttia (118,4 %).
- Emoyhtiö Vahinko-Tapiolan katsauskauden sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,9 prosenttia (- 2,6 %).
- Vakavaraisuus on vahva. Vastuunkantokyky oli 183,5 prosenttia (189,3 %)
- Vahinko-Tapiolan konsernin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan liiketappio oli 0,7 miljoonaa euroa (- 0,5 milj. e). Tapiola Pankin liikevoitto oli 1,0 miljoonaa euroa (0,3 milj. e).

Vahinkovakuutustoiminta

Vahinko-Tapiolan hallitus vahvisti joulukuussa 2008 yhtiölle tavoiteohjelman, jonka mukaisesti yhtiön kannattavuutta parannetaan merkittävästi vuosien 2009 – 2011 aikana.

Vuoden 2009 alussa tavoitteista johdettiin toimenpideohjelma, jonka toteuttaminen on aloitettu. Toimenpideohjelmassa on toimenpiteitä vakuutusmaksutulon kasvattamiseksi, korvausmenon vähentämiseksi ja liikekulujen kasvun hillitsemiseksi. Osasta ohjelman toimenpiteistä on jo alkuvuoden aikana nähty tuloksia ja osan tulokset näkyvät vuosien 2010 ja 2011 aikana.

Jo vuoden 2009 ensimmäisellä vuosipuoliskolla tuloksia tuottaneita toimenpiteitä ovat olleet mm. autoliikkeissä tehtävien vakuutusten käsittelyn automatisointi, yritysrahoituksen toimintamallin muutos, asiakas- ja riskinvalintaohjeistojen päivittäminen sekä riskivastaavan hinnoittelun parantaminen tietyissä asiakasryhmissä. Pidemmän ajan kuluessa tuloksia tuottavia toimenpiteitä ovat mm. prosessien automatisointiin tähtäävät hankkeet ja hinnoittelumenetelmien kehittäminen.

Toimenpideohjelman toteutus on lähtenyt hyvin käyntiin: maksutulo nousi 5,7 prosenttia, henkilöstömäärän kasvu on pysähtynyt ja vahingon käsittelykulut ovat laskeneet 18 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Myös liikekulusuhteen kasvu on taittunut.

WHOn nostettua pandemiavaroituksensa keväällä tasolle 5 käynnistettiin yhtiössä varautumissuunnitelmien päivitys ja järjestettiin asiaan liittyvä valmiusharjoitus. Vahinkovakuutusyhtiössä pandemiaan varautuminen on lähinnä operatiivisen toiminnan turvaamista työntekijöiden joukkosairastumisen varalta.

Vuoden aikana tiivistettiin yhteistyötä eri yhteistyökumppaneihin, joista konkreettisimpana osoituksena on Tampereen Yliopistollisen keskussairaalan kanssa solmittu sopimus hoitoonohjauksesta koskien lieviä aivovammoja liikenne- ja tapaturmavahingoissa.

Yksityistalousasiakkaiden määrä oli 789 200 (791 800 12/2008) ja yritysasiakkaiden määrä oli 29 000 (29 200 12/2008).

Vahinko-Tapiolan vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutulo kasvoi 5,7 prosenttia ja oli 463,9 miljoonaa euroa (438,9 milj. e). Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 5,3 prosenttia ja oli 420,0 miljoonaa euroa (398,7 milj. e).

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 2,9 prosenttia 103,4 miljoonaan euroon (100,4 milj. e). Vahinko-Tapiolan vuoden 2009 kumulatiivinen lakisääteisen tapaturmavakuutuksen siirtokierroksen tulos oli 2,5 miljoonaa euroa voitollinen. Liikennevakuutuksen vakuutusmaksutulo nousi 6,6 prosenttia 84,1 miljoonaan euroon (78,9 milj. e). Vahinko-Tapiola oli moottoriajoneuvojen kolmanneksi suurin vakuuttaja rekisteröinneillä mitattuna 19,0 %:in osuudellaan (21,9 % 12/2008). Autovakuutuksen vakuutusmaksutulo nousi 6,3 prosenttia 70,6 miljoonaan euroon (66,4 milj. e). Palo- ja omaisuusvakuutusten vakuutusmaksutulo oli 86,9 miljoonaa euroa (83,0 milj. e), mikä oli 4,7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vastuuvakuutusten vakuutusmaksutulo oli 25,8 miljoonaa euroa (22,5 milj. e), missä oli nousua 14,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattaessa.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 2,8 miljoonaa euroa (2,2 milj. e), missä on nousua edellisestä vuodesta 26,8 prosenttia. Konkurssien määrän kasvu ja työttömyys näkyvät luottotappioiden määrän kasvuna.

Vahinko-Tapiolan konsernin vahinkovakuutustoiminnan yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 109,2 prosenttia (118,4 %). Riskisuhde oli 76,3 prosenttia (84,9 %), korvausten hoitokulusuhde oli 5,5 prosenttia (5,8 %) ja liikekulusuhde 27,4 prosenttia (27,7 %). Katsauskauden aikana täydennettiin lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen korvausvastuuseen sisältyvää kollektiivivarausta yhteensä 22,5 miljoonalla eurolla. Vertailukelpoinen yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 102,0 prosenttia ja riskisuhde 69,2 prosenttia.

Riskisuhteen laskua edelliseen vuoteen nähden selittää korvauskulujen alentuminen erityisesti omaisuuskorvauslajeissa. Se on suurimmaksi osaksi seurausta suurten vahinkojen edellistä vuotta pienemmästä määrästä. Kehitys on ollut erityisen hyvää yritysasiakkaissa. Ainoa yleisestä kehityksestä poikkeava asiakassegmentti ovat maatilat, jossa isojen vahinkojen, erityisesti palojen määrä on kasvanut merkittävästi. Toimintakulusuhde on alentunut edelliseen vuoteen nähden.

Kokonaisliikekulut nousivat 5,3 prosenttia 115,4 miljoonaan euroon (109,6 milj. e).

Sijoitustoiminta

Sijoitusympäristö

Vuoden 2009 ensimmäisellä puoliskolla kokonaistuotannon supistumisvauhti on jatkunut erittäin voimakkaana kaikkialla teollisuusmaissa. Kokonaistuotanto on vähentynyt yleisesti noin 6-10 prosentin vuosivauhdilla. Maailmanlaajuinen finanssikriisi on välittynyt reaalityouteen ennen kaikkea investointien pysähtymisen ja varastojen massiivisen likvidoinnin sekä maailmankaupan romahdusmaisen vähenemisen kautta.

Toisaalta makrotalouden uutisvirta on alkukeväästä lähtien ollut jo selvästi myönteisempää kuin vielä vuodenvaihteessa. Talouden ennakoivat indikaattorit kuitenkin ennustavat lähinnä talouden kasvuvauhdissa tapahtuvia muutoksia. Viimeaikaisia hyviä uutisia onkin tulkittava niin, että maailmantalouden supistumisvauhti on saavuttanut huippunsa ja hidastuu edelleen loppuvuotta kohden. Kasvu-uralle on vielä matkaa ja elpyminen on todennäköisesti erittäin hidasta, koska velkakuplan purkautuminen ja työttömyyden voimakas nousu heikentävät kotitalouksien kulutuspotentiaalia.

Maailmantalouden taantuma koettelee erityisen voimakkaasti Suomen kaltaisia korkean teknologian avotalouksia, joissa pääomahyödykkeiden valmistus ja vienti ovat keskeisessä asemassa. Vaikka finanssisektori kyettäisiinkin vakauttamaan ja pankkien luotonantokyky palauttamaan melko nopeasti, merkittävää investointien elpymistä ei ole luvassa vielä vähään aikaan. Onkin pelättävissä, että Suomessa talouden taantuma jatkuu suuria teollisuusmaita pidempään.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Länsimarkkinoiden laskusuhdanne on viimeisen puolen vuoden aikana levinnyt myös kehittyviin talouksiin sekä kansainvälisen kaupan että pääomamarkkinoiden välityksellä. Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n huhtikuussa julkaisemien kasvuennusteiden mukaan Kehittyvien talouksien bkt-kasvu putoaa tänä vuonna noin 1,6 prosenttiin viime vuoden noin 6,1 prosentista. Kehittyvä Aasia Kiinan johdolla näyttäisi kestävänsä finanssikriisin ja sitä seuranneen maailmantalouden taantuman muita talousalueita paremmin, joskin sielläkin kasvun odotetaan hidastuvan alle viiteen prosenttiin – alhaisimmalle tasolle sitten 1990-luvun lopun Aasian kriisin.

Voimakkaimmin taantuma on vaikuttamassa Itä-Euroopan sekä Venäjän ja IVY-maiden talouksiin. Itä-Euroopan alueen kokonaistuotannon odotetaan supistuvan tänä vuonna 3,7 prosenttia ja Venäjän sekä IVY-maiden yhteensä noin viisi prosenttia. Laskusuhdanteen edetessä riskit ovat edelleen suurimmillaan alueen talouksissa, joissa vaihtotaseen vajeet ovat suurimpia (esim. Bulgaria, Latvia, Romania ja Liettua), sekä kaikkein vientivetoisimmissa talouksissa (Slovakia, Unkari, Tsekki ja Viro).

Maailmantalouden suurimpia riskejä ovat finanssikriisin mahdollinen pitkittyminen ja syveneminen, joidenkin valtioiden kestävätkö velkaantuminen sekä yleinen hintatason lasku eli deflaatio.

Suomen kiinteistösijoitusmarkkinoilla alkuvuosi oli menneisiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisen hiljaista odottelun aikaa. Reaalitalouden heikot näkymät ja rahoituksen saannin vaikeutuminen hiljensivät merkittävästi kaupankäyntiä. Aikaisemmin kaupantekoa tukeneet vuokranousuodotuksetkin vaihtuivat laskuodotuksiksi. Vähäinen kauppavolyymi asetti haasteita kiinteistöjen arvonmääritykselle ja sitä kautta kiinteistörahoitukseen. Kiinteistöjen arvot laskivat tuottovaatimusten nousun, markkinavuokratason notkahduksen ja käyttöasteiden heikkenemisen kautta. Vuokramarkkinoilla tyhjien toimitilojen määrä kääntyi nousuun ja vuokrien nousu vähintäänkin pysähtyi. Alenevaa vuokratasoa enteilevät alivuokraukset ja vuokranalennuspyynnöt yleistyivät merkittävästi viime kuukausina. Euroopan kiinteistömarkkinoilla kansainvälisen finanssikriisin aiheuttama viime syksynä alkanut negatiivinen kehitys jatkui koko kuluneen kevään. Tuottovaatimukset nousivat kaikilla keskeisillä osamarkkinoilla ja kaupankäyntiaktiiviteetti sijoituskiinteistöistä pysyi vähäisenä.

Sijoitustoiminta käyvin arvoin

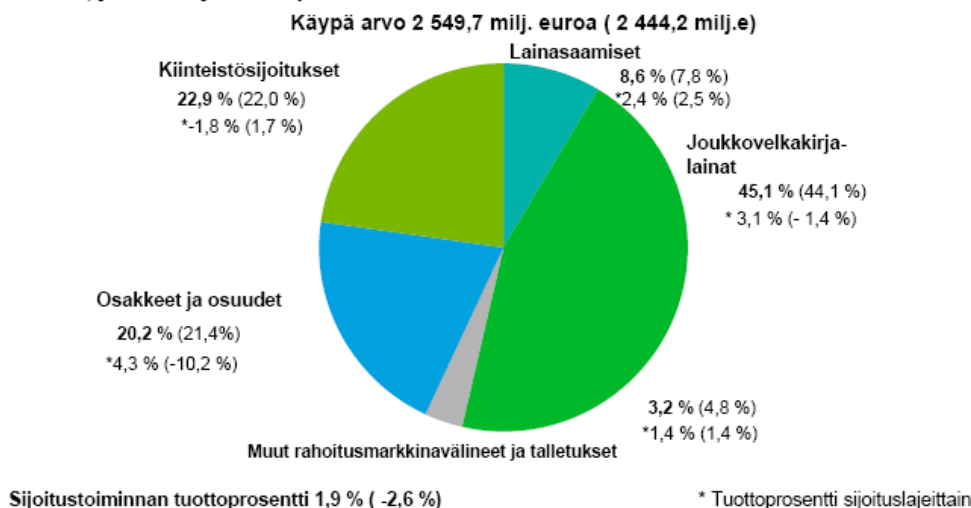
Vahinko-Tapiolan emoyhtiön katsauskauden sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin oli prosenttia 1,9 prosenttia (- 2,6 %). Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin olivat 49,2 miljoonaa euroa (-70,0 milj. e). Sijoitukset käyvin arvoin olivat 2 549,7 miljoonaa euroa (2 444,2 milj. e 12/2008).

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Vahinko-Tapiola

Sijoitukset, jakauma ja tuotto prosentti

Osakesijoitukset

Vahinko - Tapiolan osakesijoitukset katsauskauden lopussa olivat 516,1 miljoonaa euroa (523,0 milj. e 12/2008) eli 20,2 prosenttia (21,4 % 12/2008) sijoituksista. Osakesijoitukset tuottivat katsauskaudella 4,3 prosenttia (- 10,2 %).

Korkosijoitukset

Vahinko-Tapiolan korkosalkun markkina-arvo korkorahastot sekä rahamarkkinasijoitukset mukaan luettuina oli katsauskauden lopussa 1 231,5 miljoonaa euroa (1 193,7 milj. e 12/2008) eli 48,3 prosenttia (48,9 % 12/2008) sijoituksista. Salkun korkoriskiä kuvaava mittari eli niin sanottu modifioitu duraatio oli 4,59 (5,43 12/2008). Korkosijoitusten tuotto oli korkorahastot sekä rahamarkkinasijoitukset mukaan luettuina katsauskaudella 2,9 prosenttia (- 0,8 %).

Kiinteistösijoitukset

Vahinko-Tapiolan kiinteistösijoitukset olivat katsauskauden lopussa 582,8 miljoonaa euroa (537,2 milj. e 12/2008) eli 22,9 prosenttia (22,0 %) sijoituksista. Kiinteistöjen tuotto käyvin arvoin oli katsauskaudella - 1,8 prosenttia (1,7 %). Kiinteistösijoitusten tuoton tappiollisuutta selittää sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotto, joka oli - 7,2 prosenttia (- 5,2 %). Kiinteistöjen keskimääräinen tyhjyysaste oli 4,2 prosenttia (5,5 % 12/2008).

Lainat

Vahinko-Tapiolan lainasaamiset olivat katsauskauden lopussa 219,2 miljoonaa euroa (190,3 milj. e 12/2008) eli 8,6 prosenttia (7,8 % 12/2008) koko sijoituskannasta. Lainakannan pääpaino oli yritysten tarpeeseen räätälöidyissä sijoituslainoissa. Lainasaamiset tuottivat katsauskaudella 2,4 prosenttia (2,5 %).

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Tulos - vahinkovakuutus

Vahinko-Tapiolan konsernin vakuutusliiketoiminnan liikevoitto oli 3,1 miljoonaa euroa (-57,9 milj. e). Arvostuserojen muutos paransi vakuutusliiketoiminnan kokonaistulosta 8,8 miljoonaa euroa (-77,0 milj. e). Kokonaistulos eli liikevoitto ja sijoitusten arvostuserojen muutos yhteensä oli 11,9 miljoonaa euroa voitollinen (-134,8 milj. e). Vakuutusmaksutulo nousi 5,7 prosenttia ollen 463,9 miljoonaa euroa (438,8 milj. e). Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 109,2 prosenttia (118,4 %). Emoyhtiö Vahinko-Tapiolan katsauskauden sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 1,9 prosenttia (- 2,6 %).

Vakavaraisuus – vahinkovakuutus

Vahinko-Tapiolan konsernin vakuutusliiketoiminnan vakavaraisuuspääoma, joka mittaa vakavaraisuutta ja kuvaa riskinkantokapasiteettia oli 1 180,8 miljoonaa euroa (1 175,3 milj. e 12/2008). Vastuunkantokyky eli vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuottoihin oli katsauskauden lopussa prosenttia 183,5 prosenttia (189,3 % 12/2008).

Emoyhtiö Vahinko-Tapiolan toimintapääoma, joka kuvaa määrää jolla vakuutusyhtiön varat ylittävät velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset, oli 656,2 miljoonaa euroa (650,2 milj. e 12/2008). Toimintapääoman vähimmäismäärä oli 120,2 miljoonaa euroa (120,2 milj. e 12/2008). Toimintapääoma on 5,5 –ertainen (5,4 –ertainen 12/2008) vähimmäismääräänsä nähden. Vahinko-Tapiolan vakavaraisuuspääoma oli 1 181,8 miljoonaa euroa (1 174,5 milj. e 12/2008). Vastuunkantokyky oli katsauskauden lopussa 183,7 prosenttia (189,2 % 12/2008). Vahinko-Tapiolan vakavaraisuusasemaa on pidettävä alalla erittäin vahvana.

Vahinkovakuutuksen riskiasema

Kuvaus Vahinko-Tapiolan riskeistä ja riskienhallinnan periaatteista on julkaistu vuoden 2008 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Alla sijoitusten herkkyyshanalyysi, joka kuvaa instrumenttien arvoissa tarkasteluhetkellä tapahtuvan muutoksen vaikutusta vakavaraisuuspääomaan.

Vahinko-Tapiola, emoyhtiö

		Muutoksen vaikutus		
		Osakekurssit -20 %	Kiinteistöjen arvo -10 %	Korkotaso +1 %- yksikkö
	30.6.2009			
Vakavaraisuuspääoma milj. €	1181,8	-103,2	-58,3	-60,3
vakavaraisuusaste %	75,2	-6,6	-3,7	-3,8
Sijoitusten tuotto-%	1,9	-4,0	-2,3	-2,4

KATSAUSKAUDEN MERKITTÄVIMPIÄ TAPAHTUMIA

Asiakkaat ja asiakasedut

Alkuvuoden aikana otettiin käyttöön uusi yritysasiakkaiden palvelumalli, joka kattaa sekä alueorganisaation että pääkonttorin yritysasiakkaiden kanssa työskentelevät yksiköt. Mallin avulla varmistetaan, että asiakas entistä paremmin kokee saavansa tasalaatuista palvelua kaikkialta

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Tapiolasta. Samaan yhteyteen lanseerattiin myös asiakasyhteyshenkilöiden käyttöön uusi asiakasprofiilityökalu, jonka avulla pystymme kohdistamaan asiantuntijaresurssimme entistä tarkemmin niitä tarvitseville asiakkaille.

Alkuvuoden aikana kehitimme edelleen palveluamme erityisesti yrittäjä- ja maatilayrittäjäasiakkaillemme. Pääpaino on ollut henkilöstön vastuiden täsmentämisellä niin, että näitä asiakkaita palvelee juuri tähän asiakasryhmään erikoistunut yhteyshenkilö. Kotitalousasiakkaiden palveluja kehitimme pääkaupunkiseudulla, jossa pääpaino on ollut toimistojen palvelukonseptien ja puhelinpalvelun kehittämisessä. Lisäksi auditoimme etuohjelmamme toimivuuden.

Tapiola valittiin kuudennen kerran peräkkäin Suomen luotettavimmaksi vakuutusyhtiöksi Valittujen Pajojen järjestämässä lukijäänestyksessä.

Korvauspalvelujen kehittämisessä keskityimme toisaalta pienten vahinkojen mahdollisimman sujuvaan palveluun ja toisaalta siihen, että suurten vahinkojen sattuessa asiakas saa Tapiolasta parhaan mahdollisen asiantuntemuksen vahingon selvittelyyn. Korvauskäsittelymme toimivuutta kuvaa hyvin se, että alkuvuoden aikana lähes 80 prosenttia ilmoitetuista vahingoista asiakas saa tiedon korvattavuudesta ensimmäisen yhteydenoton kuluessa. Kaikilta osin kehitys ei ole kuitenkaan ollut tyydyttävä, vaan korvausten käsittelyajat ovat tavoitetta pidempiä erityisesti niissä toiminnoissa, joissa on ollut uusien tietojärjestelmien käyttöönottoja.

Toimintaympäristö

Talouden taantuma on vakuutustoiminnassa näkynyt vasta lakisääteisen tapaturmavakuutusten korvausten kappalemäärän vähenemisenä. Vakuutusmaksutulossa taantuma näkyy vasta yksittäisinä palkkasumman tarkistamisina alaspäin. Kauden lopulla tosin liikennevakuutuskannassa näkyi alenemaa, jonka aiheutti ilmeisesti tiukentuneen taloustilanteen takia lisääntyneet ajoneuvojen liikenteestä poistamiset.

Lainsäädännön kehitys

Vakuutuslainsäädännön muuttamista koskevan hallituksen esityksen tavoitteena on poistaa epäselvyydet ja ongelmat, joita vakuutuslainsäädännön käytännön soveltamisessa on tullut ilmi. Merkittäviä periaatteellisia uudistuksia ei esitetä. Laki voi tulla voimaan aikaisintaan keuhällä 2010. Vahinkovakuutusyhtiöiden toimintaan muutosehdotuksilla ei ole merkittäviä muutoksia, vakuutusehtoihin tosin on joiltain osin tehtävä muutoksia.

Tapaturmavakuutuslainsäädännön kokonaisuudistusta pohtinut työryhmä jätti mietintönsä vuoden 2008 lopulla. Jatkotyö mietinnön pohjalta ei ole lähtenyt vuoden 2009 aikana käyntiin.

Liikennevakuutuslainsäädännön kokonaisuudistusta vuodesta 2004 saakka miettinyt työryhmä jätti mietintönsä keuhällä 2008. Tämän jälkeen työ ei ole edennyt, tällä hetkellä odotetaan lain valmistelun jatkuvan virkamiestyönä syksyllä 2009.

Euroopan parlamentin ja neuvoston työ uusien yhtenäisten vakavaraisuusvaatimusten luomiseksi vakuutus- ja jälleenvakuutusyrittäjille EU:ssa on jatkunut katsauskaudella. Tämän tavoitteena on luoda kokonaisvaltaisesti vakuutustoiminnan riskit huomioon ottava valvontajärjestelmä.

EU:n komission antaman vakuutus- ja jälleenvakuutustoimintaa koskevan direktiiviehdotuksen (Solvenssi II) Ecofin -neuvostokäsittelyssä saavutettiin neuvotteluratkaisu toukokuussa 2009. Solvenssi II on ns. puitedirektiivi. Työ jatkuu yksityiskohtaisempien tason 2 täytäntöönpanosäännösten ja tason 3 ohjeistuksien laatimisella. Euroopan vakuutus- ja työeläkevalvontaviranomaisten komitea (CEIOPS) on jo julkaissut noin 40 konsultaatioasiakirjaa tason 2 säännöksistä vakuutusalan kommentoitavaksi. Lopulliset CEIOPS:in ehdotukset tason 2 säännöksiksi valmistuvat tammikuussa 2010 ja ehdotukset

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

tason 3 ohjeistuksiksi vuoden 2010 loppuun mennessä. Solvenssi II-direktiivi tulee voimaan lokakuussa 2012.

Direktiivi ja sen täytäntöönpanosäännökset edellyttävät uudistuneiden vakavaraisuussäännösten vuoksi muutoksia myös kansalliseen vakuutustoimintaa koskevaan lainsäädäntöön. Suomessa tehtiin muutoksia mm. vuonna 2008 voimaan tulleeseen uuteen vakuutusyhtiölakiin, jossa ns. henkivakuutusyhtiöiden ennakoidun vakavaraisuustestin laskenta mukailee tulevan direktiivin mukaista laskentaa.

Nykyisten arvioiden mukaan direktiivi ei vaikuta olennaisesti suomalaisten vakuutusyhtiöiden taloudelliseen asemaan. Solvenssi II-direktiivin vaatimusten täyttäminen edellyttää kuitenkin merkittäviä panostuksia vakuutusyhtiöissä vakavaraisuuden hallinnan ja riskienhallinnan kehittämisessä. Direktiivi merkitsee siten vakuutettujen turvan paranemista.

Tapiolassa on käynnistetty vuonna 2006 kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämishanke. Tämän hankkeen tavoitteena on myös luoda valmiuksia Solvenssi II-direktiivin vaatimusten täyttämiseksi. Tämän lisäksi Tapiola on osallistunut aktiivisesti keskusteluun Solvenssi II:n sisällöstä eri foorumeilla kansainvälisen keskinäisten yhtiöiden edunvalvontajärjestön AMICE:n, Suomen Finanssialan Keskusliiton ja aktuaarijärjestöjen kautta.

Henkilöstö

Henkilöstö on työsuhteessa sekä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolaan että Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiolaan. Yhtiöryhmäpalvelut tuottavat palvelut Tapiola-ryhmän eri juridisille yhtiöille Vahinko - Tapiola tuottaa pääkonttoripalvelut ja Henki-Tapiola alueelliset ja verkkoliiketoiminta palvelut. Palveluntuottajien ja niitä tarvitsevien yhtiöiden kesken on tehty yhteisistä palveluista ostopalvelusopimukset. Mikäli Tapiola-ryhmän vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden henkilömäärä jaettaisiin eri juridisille vakuutusyhtiöille niiden palkkasummien suhteessa, olisi Vahinko-Tapiolan konsernin osuus henkilömäärästä 2 096 henkeä (2 125 henkeä 12/2008).

Vahinkovakuutuksen toiminnoille palkkasummien suhteessa jaettu henkilömäärä olisi katsauskaudella keskimäärin 2 096 henkeä (2 125 henkeä 12/2008). Vahinkovakuutuksen yksiköiden henkilömäärä oli keskimäärin 626 henkeä (645 henkeä 12/2008)

Vahinko-Tapiolan hallinto

Yhtiökokous pidettiin 23.4.2009. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2008, valittiin yhtiöiden tilintarkastajat sekä hallintoneuvostoihin uusia jäseniä. Vahinko-Tapiolan hallintoneuvoston erovuorossa olleista jäsenistä valittiin uudelleen Heli Alanko, Matti Hilli, Lauri Hintikka, Olavi Kuusela, Juha Marttila, Jussi Miilukangas ja Markku Koskinen. Uusina jäseninä valittiin toimitusjohtaja Kasper Saari (Royal Ravintolat Oy), toiminnanjohtaja Antti Sahi (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y) ja toimitusjohtaja Juha Nurmi (Lemminkäinen Talo Oy).

Tilintarkastajien määrää vähennettiin yhteen. Tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö

PricewaterhouseCoopers Oy, vastuullisena tilintarkastajana Juha Tuomala.

Vahinko-Tapiolan hallintoneuvosto päätti 1.6.2009 pidetyissä kokouksessa, että Asmo Kalpala (s. 1950) jatkaa yhtiöryhmän pääjohtajana 31.12.2012 saakka. Kolmivuotinen toimikausi alkaa 1.1.2010.

Hallintoneuvosto valitsi myös Tapiolan hallituksen 1.1.2010 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi.

Hallituksen puheenjohtaja on Asmo Kalpala ja siinä jatkavat johtajat Arto Jurttila (s.1961), Jari Saine (s.1951) ja Antti Caloniuss (s.1950), joka siirtyy sopimuksensa mukaan eläkkeelle 1.8.2010 alkaen. Yritysluottoiminoista vastaavan Antti Caloniuksen seuraajaksi ja hallituksen jäseneksi 1.6.2010 alkaen on valittu Jari Sundström (s.1960). Hän siirtyy Tapiolaan Nordean yritysasiakasyksikön johtajan

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

tehtävistä ja aloittaa Tapiolassa hallituksen varajäsenenä 1.1.2010 ja siirtyy varsinaiseksi jäseneksi 1.6.2010.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta

Tapiola – ryhmän pankkitoimintaa harjoittaa Vahinko – Tapiolan tytäryhtiö Tapiola Pankki Oy (Tapiola Pankki). Tapiola – ryhmän sijoituspalvelutoimintaa harjoittaa omaisuudenhoitopalveluja ja sijoitusrahastopalveluja Tapiolan asiakkaille sekä Vahinko-, Henki- ja Yritysten Henki- Tapiolalle tarjoava Tapiola Varainhoito Oy, joka kuuluu Tapiola Pankki Oy:n tytäryhtiönä Vahinko - Tapiolan konserniin. Pankki on osakkaana Ab Compass Card Oy Ltd:ssä, jonka liikeideana on tarjota luotto- ja debetkortteja yksityis- ja yritysasiakkaille.

Pankkitoiminta

Tapiola Pankin asiakasmäärä nousi katsauskauden aikana 14 tuhannella asiakkaalla 173 tuhanteen asiakkaaseen. Tiliasiakkaiden määrä nousi 10 tuhannella asiakkaalla 144 tuhanteen asiakkaaseen. Vuonna 2004 toimintansa aloittaneen pankin asiakasmäärän kasvu on ollut vahvaa pankin perustamisesta lähtien.

Viime vuoden lopulla alkanut markkinakorkojen jyrkkä lasku on jatkunut. Koron lasku on johtunut pääasiassa keskuspankkien talouden elvyttämiseksi tekemistä korko- ja luottopäätöksistä. Vuoden alussa kahdentoista kuukauden Euribor -korko oli laskenut 3,049 prosenttiin ja katsauskauden lopussa korko oli 1,504 prosenttia. Rahamarkkinoiden muutosta kuvastaa se, että myös Tapiola Prime -korkoa muutettiin katsauskauden aikana neljästi. Korko oli vuoden alussa 4,50 prosenttia ja kesäkuun lopussa 2,15 prosenttia. Tapiola Pankin antolainauksen keskiporko oli katsauskauden lopussa 2,72 prosenttia (4,99 prosenttia). Ottolainauksen keskiporko oli vastaavasti 1,52 prosenttia (4,01 prosenttia). Kokonaismarginaali kasvoi johtuen kalliimman varainhankinnan osuuden vähenemisestä pankin taseessa.

Pankkikonsernin hallinnoimat asiakasvarat olivat katsauskauden lopussa yhteensä 6 366,4 miljoonaa euroa (6 069,0 milj. e). Tästä määrästä pankkikonsernin talletuskanta oli 1 157,2 miljoonaa euroa (1 189,5 milj. e) ja Tapiola Varainhoito Oy:n hoidossa olevat asiakasvarat 5 209,2 miljoonaa euroa (4 879,5 miljoonaa euroa). Näistä Tapiola Varainhoito Oy:n hallinnoimien rahastojen pääomat olivat katsauskauden päättyessä 1 350,8 miljoonaa euroa (1 026,0 milj. e). Ottolainauspääomat ovat osittain siirtyneet takaisin rahastosijoituksiin. Pankin tase on edelleen ottolainausylijäsmäinen.

Sijoituspalvelutoiminta

Rahastoyhtiöille alkanut vuosi on ollut varsin tasainen, ja kauden loppupuolella rahaa siirtyi jälleen rahastomarkkinoille. Suomessa rekisteröidyissä rahastoissa oli kauden alussa 41,3 miljardia euroa ja kauden lopussa 45,6 miljardia euroa.

Vuonna 2009 sijoitusrahastoihin tehdyt nettomerkinnot olivat ensimmäisen puolenvuoden aikana yhteensä 1,5 miljardia euroa, kun vuoden 2008 vastaavalla kaudella uusia nettomerkinnot sijoitusrahastoihin oli - 5,8 miljardia euroa.

Tapiola Varainhoidon hallinnoimien 26 sijoitusrahaston yhteenlasketut rahastopääomat kasvoivat alkuvuonna 2009 324,8 miljoonalla 1 350,8 miljoonaan euroon. Rahastojen nettomerkinnot osuus oli tästä 220,4 miljoonaa euroa ja loppuosa rahastopääomien kasvusta muodostui sijoituskohteiden arvonnoususta. Yhtiön markkinaosuus nousi vuodenvaihteen 2,5 %:sta kesäkuun loppuun mennessä 3,0 %:iin ja yhtiö oli rahastopääomilla mitattuna Suomen kahdeksanneksi suurin rahastoyhtiö

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Osuudenomistajien lukumäärä kasvoi alkuvuonna 5 798 omistajalla 39 899:een.

Riippumattomat Morningstar- ja Eufex-rahastoluokituksemme ovat säilyneet markkinatilanteesta huolimatta hyvällä tasolla. Keväällä rahastoluokittaja Lipper palkitsi Tapiola Maailma 50 -rahaston oman kategoriansa parhaaksi rahastoksi kaikista pohjoismaisista sijoitusrahastoista.

Kaikkiaan yhtiö hallinnoi 26 sijoitusrahastoa katsauskauden päättyessä. Yhdistelmärahastojen tuotepohjettua täydennettiin toukokuussa 2009, kun Tapiola Suoja aloitti toimintansa.

Tapiola aloitti private banking -toiminnan huhtikuun alussa. Käytännössä Tapiola Private tarkoittaa varakkaiden yksityisasiakkaiden hyvää varallisuudenhoitoa erilaisia sijoitusinstrumentteja käyttäen. Tapiola Private rakennettiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa, joten sen asiakaslupaukset poikkeavat alan perinteistä. Tapiola on muun muassa uusinnut hinnoittelun ja palkkamallinsa, jotta asiakkaiden esittämiin toiveisiin pystytään vastaamaan. Esimerkiksi valtakirjavarainhoidossa asiakkailta ei peritä lainkaan varainhoidon palkkioita, ellei asetettuja tavoitteita saavuteta.

Tulos – pankki- ja sijoituspalvelutoiminta

Vahinko-Tapiolan konsernin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan liikevaihto oli 0,7 miljoonaa euroa (- 0,5 milj. e). Tapiola Pankki Oy:n tulos oli pitkän aikavälin ennusteen mukaisesti 1,0 miljoonaa euroa voitollinen (0,3 milj. e). Pankkikonsernin katsauskauden tappio oli – 0,5 miljoonaa euroa (-2,0 milj. e). Pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan tulosta rasittavat panostukset palvelua kehittäviin tietojärjestelmiin.

Vahinko - Tapiolan konsernin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan korkokate katsauskaudelta oli 5,7 miljoonaa euroa (6,1 milj. e). Tapiola Pankki Oy:n korkotuotot olivat katsauskaudelta 19,9 miljoonaa euroa (24,7 milj. e) ja korkokulut 14,2 miljoonaa euroa (19,5 milj. e). Korkotuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä pankin korkokate oli katsauskaudelta 5,7 miljoonaa euroa (5,2 milj. e). Korkokate on kasvanut edelleen, mutta sen kasvuvauhti on selvästi hidastunut.

Vahinko - Tapiolan konsernin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan palkkiotuotot olivat 7,0 miljoonaa euroa (7,1 milj. e). Tapiola Pankki Oy:n palkkiotuottojen kasvu jatkui ja tuotot olivat 7,0 miljoonaa euroa (5,1 milj. e). Tuotot kasvoivat 37 prosenttia. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat toiminnan kasvun ja palvelujen käytön myötä ja ne olivat 3,3 miljoonaa euroa (3,0 milj. e).

Vahinko-Tapiolan konsernin pankki- ja sijoituspalvelutoiminnan hallintokulut olivat 10,0 miljoonaa euroa (10,8 milj. e). Hallintokulujen lasku oli 7,6 prosenttia. Tapiola Pankki Oy:n hallintokulut olivat 13,3 miljoonaa euroa (12,4 milj. e). Hallintokulujen kasvu oli 8 prosenttia (27 prosenttia). Suurimmat kuluerät olivat toimisto-, atk- ja henkilöstökulut. Kulujen kasvu johtuu strategian mukaisesta panostuksesta resursseihin. Liiketoiminnan laajentuessa ja tehokkuuden lisääntyessä kulujen kasvu on hidastunut ja ollut korkokatteen ja muiden tuottojen kasvunopeutta pienempi. Pankin liiketoiminnan muut kulut olivat 0,9 miljoonaa euroa (0,6 milj. e). Kulut kasvoivat 39 prosenttia (19 prosenttia). Kasvua oli erityisesti jäsenmaksuissa.

Vakavaraisuus - pankkikonserni

Vakavaraisuuden hallinta

Rahoitustarkastuksen standardin 4.2 mukainen vakavaraisuuden hallinnan prosessi (ICAAP) on käytössä Tapiola Pankki -konsernissa emoyhtiössä Tapiola Pankki Oy:ssä, tytäryhtiössä Tapiola Varainhoito Oy:ssä sekä pankkikonsernissa.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Pankkitoiminnan riskit kattavan vakavaraisuuden ylläpitoa seurataan Basel II:n mukaisella standardimenetelmällä ja hallituksen hyväksymällä ICAAP-prosessilla. Vakavaraisuuden suunnittelu perustuu pitkän aikavälin tulosennusteisiin ja stressitesteihin.

Vakavaraisuussuhde

Pankkikonsernin vakavaraisuussuhde luottolaitostoinnasta annetun lain mukaisesti oli katsauskauden päättyessä 14,9 prosenttia (10,5 %). Pankin vakavaraisuussuhde oli kauden päättyessä 16,6 prosenttia (14,0 %).

Tapiola Pankilla ja konsernilla ei ole ensisijaisiin omiin varoihin sisältyviä pääomalainoja, ei ensisijaisiin omiin varoihin sisältyviä realisoitumattomia voittoja eikä omiin varoihin markkinariskin kattamiseksi luettavia eriä.

Pankin vakavaraisuusstrategian mukainen vakavaraisuuden minimitaso on 10 prosenttia. Lain mukainen vähimmäisvaatimus on 8 prosenttia.

Pankkitoiminnan riskiasema

Kuvaus Tapiola Pankin riskeistä ja riskienhallinnan periaatteista sisältyy vuoden 2008 toimintakertomukseen. Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Alla on luottokannan jakautuminen kolmeen riskiluokkaan:

	30.6.2009		30.6.2008		30.6.2007	
Riskitaso	milj €	osuus	milj €	osuus	milj €	osuus
Normaalia alhaisempi	212	20 %	158	19 %	108	19 %
Normaali	664	62 %	557	65 %	380	67 %
Normaalia korkeampi	197	18 %	137	16 %	81	14 %
Yhteensä	1 073	100 %	852	100 %	569	100 %

Pankin ja Varainhoidon hallinto

Tapiola Pankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.4.2009. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2008, valittiin hallituksen jäsenet sekä tilintarkastajat. Tapiola Pankki Oy:n hallituksen jäseninä jatkavat yhtiöryhmän johtaja Jari Saine, puheenjohtaja, sijoitusjohtaja Jari Eklund, varapuheenjohtaja, johtaja Jaakko Gummerus, toimitusjohtaja Matti Inha ja toimitusjohtaja Tom Liljeström.

Yhtiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin edelleen KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastaja on Juha Tuomala, KHT ja Hannu Pellinen, KHT. Varatilintarkastajina toimivat Sari Airola, KHT ja Riitta Hallio, KHT.

Tapiola Varainhoidon varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.3.2009. Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin edelleen yhtiöryhmän johtaja Jari Saine puheenjohtajana sekä toimitusjohtaja Harri Lauslahti, johtaja Jaakko Gummerus ja sijoitusjohtaja Jari Eklund. Osuudenomistajien kokous valitsi hallituksen jäseniksi Työttömyysvakuutusrahaston talousjohtajan Tapio Oksasen ja Henki-Tapiolan varatoimitusjohtajan Janne Pesosen.

Tilintarkastajaksi valittiin PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö, jonka nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on Juha Tuomala, KHT. Varatilintarkastajana toimii Sari Airola, KHT.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

Osuudenomistajien valitsevat tilintarkastajat vuodelle 2009 ovat Helka Ivaska, KHT ja varatilintarkastaja Hannu Pellinen, KHT.

Tulevaisuuden näkymät

Vahinkovakuutustoiminta

Kansantalouden taantuma tulee pitämään maksutulon kasvun alhaisena usean vuoden ajan. Vähentyneen aktiviteetin vuoksi myös korvausten kasvu tulee todennäköisesti pysymään alhaisena. Tämä aiheuttaa paineita siihen, että liikekulujen ja niistä erityisesti tietojenkäsittely- ja henkilöstökulujen kasvu tulee pitää alhaisena. Tämä korostaa entisestään yhtiön käynnistämisen kannattavuuden parantamisohjelman merkitystä.

Tulevina vuosina hinnoittelumenetelmien osaamisen ja riskinmukaisen hinnoittelun merkitys tulevat lisääntymään. Tähän liittyy myös yhtiön koko liiketoimintaa kuvaavien sisäisten liiketoimintamallien kehitystyö. Malleilla on myös yhteys uudistuvan eurooppalaisen vakavaraisuusnormiston soveltamiseen.

Auto- ja liikennevakuutus tulevat lähivuosina kokemaan muutoksen, jota meneillään oleva talouden taantuma voimistaa. Toisaalta asiakkaiden hintaherkkyys ja sitä kautta vakuutusyhtiön vaihtoaktiviteetti lisääntyy. Toisaalta vakuutus- ja autoalan keskinäinen verkostoituminen luovat siinä onnistuville toimijoille etulyöntiaseman sekä asiakashankinnassa että korvaustoiminnassa.

Pankki- ja sijoituspalvelutoiminta

Asuntokauppa on hidastunut ja vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet. Myös muut kuluttajahinnat ovat kääntyneet hienoiseen laskuun. Keskuspankin rahamarkkinoita tukevat toimet ovat laskeneet korkotason historiallisesti ottaen ennätyksellisen alhaisiksi. Toisaalta pankkien luottomarginaalit ovat kasvussa ja varovaisuus asuntomarkkinoilla jatkuu kuluvaan tilikauden aikana. Tähän markkinatilanteeseen Tapiola Pankki varautuu panostamalla uusien asiakkaiden hankintaan ja kehittämällä tilanteeseen sopivia palvelumuotoja. Pankin luottokannan odotetaan edelleen kasvavan vaikka alan yleiset kasvuedellytykset ovat laskeneet. Varainhankinnan suhteen pankin asema on turvattu riittävin taloudellisin puskurein myös mahdollisten kansainvälisten rahamarkkinoiden häiriötilanteiden edelleen jatkuessa.

Tulostavoite vuodelle 2009 on voitollinen. Voiton määrä on makrotalouden tilan ja pankkialan toimintaedellytysten mukaisesti vaatimaton.

Rahastoliiketoiminnan ympäristö näyttää vakiintuneen ja jopa kääntyneen kasvuun. Osakekurssien kääntyminen nousuun on myös kääntänyt osakerahastojen merkintävirrat positiivisiksi. Rahastoliiketoiminnan rakenteellista kasvua tukee myös tarve täydentää lakisääteistä turvaa vapaaehtoisella säästämällä eläkevakuutuksen kautta.

Sijoitustoiminta

Rahoitusmarkkinoilla odotusilmapiiri tulevaisuuden talouskehityksestä on loppukevään aikana selvästi kohentunut. Osakemarkkinoiden noin puolitoista vuotta jatkunut voimakas lasku toistaiseksi päättyi maaliskuun alkupuolella, minkä jälkeen arvonnousu kaikissa riskipitoisissa omaisuusluokissa on ollut nopeaa. Myös suhdanneherkkien energian ja raaka-aineiden hinnat ovat nousseet voimakkaasti. Muutos on ollut reaali talouden ongelmien syvyyteen nähden ehkä liiankin nopea. Makrotalouden suhdanteiden – samoin kuin yritysten tuloskehityksen – ennustettavuus on edelleen heikkoa.

Rahataloudessa teollisuusmaiden keskuspankit ovat joko koronlaskusykliänsä pohjalla tai hyvin lähellä sitä. Lyhyiden markkinakorkojen laskuvara on siksi enää hyvin vähäistä. Toisaalta talouden vaikea

Suluissa on vertailuluku edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA

taantuma pakottaa keskuspankit pitämään rahapolitiikan kevyenä vielä pitkään, mikä ankkuroi myös rahamarkkinakorot alhaiselle tasolle. Riskinä kuitenkin on, että alhaiseksi painunut korkotaso kannustaa sijoittajia etsimään ylituottoa entistä riskipitoisemmista kohteista ja arvopapereiden hinnoittelu irtaantuu talouden perustekijöistä.

Rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi ja reaalityalouden tukemiseksi keskuspankit ovat alkaneet lisätä rahan tarjontaa myös ostamalla arvopapereita joko pankeilta tai suoraan markkinoilta. Yhdysvaltain ja Englannin keskuspankit ovat jopa aloittaneet ns. setelirahoituksen eli valtion velkapareiden ostamisen keskuspankin taseeseen. Setelirahoitukseen liittyvien pitkän aikavälin inflaatoriskien hinnoittelu on selvästi voimistunut markkinoilla, vaikka aivan lähivuosina deflaatio onkin oletettavasti suurempi ongelma. Pitkien korkojen viimeaikainen tuntuva nousu heijastelee tulevaisuuden inflaatiopelkoja sekä myös valtio- ja valuuttariskien voimakkaampaa hinnoittelua valtiontalouksien joutuessa koetukselle mittavien elvytyspakettien vuoksi.

Kuluva vuosi tulee jatkumaan Euroopan kiinteistömarkkinoilla epävarmuuden merkeissä. Kaupankäynnin vilkastuminen edellyttää rahoitusmarkkinoiden normalisoitumista. Ennen sitä vahvimpia kiinteistöjen ostajia ovat omaan pääomaa käyttävät instituutiot, kuten vakuutus- ja eläkeyhtiöt. Signaalit Yhdysvaltain talouden elpymisestä eivät vielä selkeytä kiinteistömarkkinoiden näkymiä, vaan arvojen laskun uskotaan jatkuvan Euroopassa ensi vuoden puolelle. Taloustilanteen selvä paraneminen, lainarahoituksen toimiminen ja lainamarginaalien lasku ovat merkittävimmät tekijät, jotka vaaditaan kiinteistömarkkinoiden elpymiseen.

VAHINKOVAKUUTUS- SEKÄ PANKKI- JA SIOITUSPALVELUTOIMINTA
VAKUUTUS- JA RAHOITUSRYHMITTYMÄN VAKAVARAISUUS

Vakuutus- ja rahoitusryhmään kuuluvat vakuutusalan yritykset: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola ja sen tytäryhtiö Alma Vakuutus Oy sekä konsolidoimaton tytäryhtiö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva; Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola ja sen tytäryhtiö Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola tytäryhtiöineen sekä rahoitusalan yritykset: Tapiola Pankki Oy ja sen tytäryhtiö Tapiola Varainhoito Oy.

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus

Tapiola-ryhmä

Puolivuosisikatsaus 6/2009

VAKUUTUS- RAHOITUSRYHMITTYMÄN VAKAVARAISUUS

	6/2009	12/2008
1. + Ryhmittymän vakuutusyrityksien omien varojen määrä		
2. - Ryhmittymän vakuutusyritysten välinen moninkertainen pääoman käyttö	1 020,1	991,4
Keskinäinen takuu- ja osakepääoma omistus; pääomalainat	-141,8	-141,8
I Ryhmittymän vakuutusyritysten oikaistu omien varojen määrä	878,2	849,6
3. + Rahoitusalan yritysten omien varojen yhteenlaskettu määrä	81,8	80,2
4. - Ryhmittymän rahoitusalan yritysten välinen moninkertainen pääoman käyttö		
Keskinäinen osakepääoma omistus (vakuutusyritykset)	-104,1	-104,1
II Rahoitusalan tytär- ja omistusyhteisyritysten omien varojen oikaistu määrä	-22,3	-23,9
III Rahoitus- ja vakuutusalan omiin varoihin hyväksyttävien erien rajoitukset	-	-
IV Ryhmittymän omat varat (I+II-III)	855,9	825,7
milj. e		
5. + Ryhmittymän vakuutusyrityksien omien varojen vähimmäismäärä	239,7	240,1
6. + Rahoitusalan yritysten yhteenlaskettu omien varojen vähimmäismäärä	43,9	38,2
V Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä	283,6	278,4
milj. e		
VI Ryhmittymän vakavaraisuus (IV-V)	572,3	547,3
milj. e		
Ryhmittymän omien varojen määrä suhteessa omien varojen vähimmäismäärään	3,0	3,0

Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta edellyttää, että ryhmittymän omien varojen määrän on jatkuvasti oltava vähintään yhtä suuri kuin ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä. Laskelman perusteella voidaan todeta, että ryhmän vakavaraisuus on lähes 3,0 -kertainen minimimääräänsä nähden.

Suluissa on vertailulukua edelliseltä vuodelta. Tuloslaskelman osalta verrataan edellisen vuoden vastaavaan kauteen ja taseen osalta tilinpäätökseen 31.12.

Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi	01-06 2009	01-06 2008	Muutos	Muutos-%	01-12 2008
Vakuutusmaksutuotot	320,5	297,9	22,6	7,6	620,8
Korvauskulut	-270,3	-277,8	7,5	2,7	-532,1
Liikekulut	-88,0	-82,5	-5,4	6,6	-161,1
Yhteistakuuerän muutos	-0,3	-0,3	0,0	-8,5	-0,6
Vakuutustekninen kate ennen tasoitus- määrän muutosta	-38,0	-62,7	24,7	39,4	-73
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	38,5	2,3	36,2	1 592,9	14,3
Muut tuotot ja kulut	2,6	2,7	-0,1	-4,4	5,4
Osuus osakkuusyritysten voitosta tai tappiosta	0,1	-0,1	0,2	198,4	0,0
Liikevoitto/-tappio	3,1	-57,9	61,0	105,4	-53,3
Tasotusmäärän muutos	-1,2	19,7	-20,9	-106,3	10,1
Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä	1,9	-38,2	40,1	105,0	-43,2
Liikevoitto/-tappio	3,1	-57,9	61,0	105,4	-53,3
Sijoitusten arvostuserojen muutos	8,9	-77,0	85,7	111,4	-0,1
Kokonaistulos	11,9	-134,8	146,8	108,8	-198,5

Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	01-06 2009	01-06 2008	Muutos	Muutos-% tai %-yksikkö	01-12 2008
Liikevaihto	379,3	321,2	58,1	18,1	675,9
Liikevoitto/-tappio	3,1	-57,9	61,0	105,4	-53,3
sekä sen osuus prosentteina liikevaihdosta	0,8	-18,0		18,8	-7,9
Kokonaistulos	11,9	-134,8	146,8	108,8	-198,5
Kokonaispääoman tuotto prosentteina	-1,3	-3,4		2,1	-6,9

Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo	463,9	438,8	25,1	5,7	648,9
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua prosentteina	81,8	90,7		-8,9	83,3
Riskisuhde	76,2	84,9		-8,7	77,0
Korvausten hoitokulusuhde	5,7	5,9		-0,2	6,4
Liikekulusuhde prosentteina	27,4	27,7		-0,3	26,0
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua prosentteina	109,2	118,4		-9,2	109,3
Toimintapääoma	628,5	695,0	-66,6	-9,6	624,3
Tasotusmäärä	525,6	514,8	10,8	2,1	524,3
Vähemmistöosuus	26,8	18,4	8,5	46,1	26,7
Vakavaraisuuspääoma	1 180,8	1 228,2	-47,3	-3,9	1 175,3
Vakavaraisuusaste prosentteina vastuuvelasta	75,0	83,2		-8,1	83,9
Vastuunkantokyky prosentteina	183,5	202,6		-19,1	189,3